

NOTA DE FUNDAMENTARE

Sectiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotarâre privind aprobarea Strategiei nationale pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei în familie.

Sectiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale (MMFPS) în calitate de autoritate centrala în domeniul prevenirii si combaterii violentei în familie îi revin o serie de responsabilitati clare în ceea ce priveste elaborarea politicilor si strategiilor nation în acest domeniu, în conformitate cu legislatia nationala si internationala în domeniu, concomitent cu luarea masurilor adecvate care se impun în vederea asigurarii unei protectii adecvate a victimelor acestui fenomen si garantarea respectarii tuturor drepturilor de care acestea ar putea beneficia. **Legea 217/2003 republicata**

Violenta în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confrunta societatea contemporana, atât la nivel international, cât si la nivelul României, iar initiativele aparute în vederea combaterii acestui fenomen si a reducerii riscurilor si efectelor multiple pe care acesta îl are asupra victimelor nu au reusit, pâna în prezent, să puna capat acestei forme delictuale extrem de distructive. Violenta în familie este o problema complexa, care implica atât protectia integritatii personale a victimelor, cât si protejarea intereselor lor sociale comune, precum libertatea si democratia.

Strategia nationala de prevenire si combatere a violentei în familie are ca premise asumate politic importanta asigurarii stabilitatii cadrului legislativ si institutional în domeniu si alocarea resurselor adecvate pentru o functionare eficienta a institutiilor care lupta împotriva acestui flagel, ce afecteaza viata de familie, în România.

Conventia privind prevenirea si combaterea violentei împotriva femeilor si violentei în familie adoptata la Istanbul la 11 mai 2011, reitereaza recomandarea consolidarii politicii comprehensive si coordonate în vederea prevenirii si combaterii tuturor formelor de violenta în familie, în special prin îmbunatatirea coordonarii la cel mai înalt nivel si elaborarea unei noi strategii multianuale solide pentru a preveni si a pedepsi actele de violenta în familie.

În vederea asigurarii unor mecanisme eficiente care sa garanteze protectia adecvata a victimelor fenomenului violentei în familie, dar si atingerea unui grad de toleranta zero fata de aceasta, MMFPS a elaborat prezentul proiect de act normativ al cărui scop este instituirea unui set de principii si actiuni comune care sa fie utilizate în mod unitar la nivelul tuturor autoritatilor administratiei publice centrale sau locale dar si de catre reprezentantii mediului non-guvernamental.

În acelasi timp, aceasta strategie asigura si implementarea recomandarilor formulate în Conventie, încorporând totodata recomandarile specifice formulate în Evaluarea privind implementarea Strategiei Nationale pentru Prevenirea si Combaterea Violentei în Familie 2005 – 2007, subliniind necesitatea ca acest document strategic sa fie unul comprehensiv si multidisciplinar, care sa vizeze puterea executiva, legislativa si judecatoreasca, mediul academic dar si autoritatile publice locale si societatea civila.

1. Descrierea situatiei actuale

Dimensiunea fenomenului violentei în familie a cunoscut cote îngrijorătoare în ultimii ani, concomitent cu creșterea graduală a gravității faptelor comise cu violență împotriva unor membri ai familiei, soldate nu de putine ori cu decesul acestora.

Lipsa unor instrumente adecvate care să ofere protecție dar și siguranță victimelor conduce nu de putine ori la acceptarea de către acestea a conviețuirii cu agresorii din considerente ce țin strict de situația locativă sau dependentă economică de aceștia și insuficienta cunoaștere a legislației în domeniu sau a drepturilor care le sunt conferite acestora prin legislația în vigoare în acest domeniu.

Un alt element care justifică gradul mare de toleranță al societății față de violență în familie este reprezentat de percepția la nivelul populației din România a violentei în familie drept un fapt obisnuit, motiv pentru care o proporție destul de însemnată manifestă o toleranță sporită față de comportamentele violente din familie, pe care le consideră ca fiind normale și justificate.

Numarul cazurilor de violență în familie înregistrate și centralizate la nivel național de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale nu reprezintă dimensiunea reală a fenomenului, ele reprezentând în fapt doar numărul de cazuri care au fost raportate și înregistrate la nivelul autorităților locale, estimându-se că numărul real al cazurilor de violență în familie este mult mai mare, datorită faptului că multe dintre acestea nu se prezintă la instituțiile competente sau nu declară problema reală cu care se confruntă, precum existența unei raportări deficitare care se menține.

De asemenea, multe instituții folosesc terminologii sau încadrări diferite ale aceluiași fapt de violență în familie, fiind identificate o serie de deficiențe privind modul de colectare, înregistrare și raportare a datelor privind cazurile de violență în familie, însă corelarea datelor înregistrate de diferite instituții, raportări multiple sau lacunare.

În același timp, o altă formă a violentei în familie, care constituie un motiv de îngrijorare la nivelul autorităților române este cea manifestată împotriva copiilor, unde au fost înregistrate creșteri față de anul 2010 cu 21,15%. Din acest motiv, prezentul proiect de strategie își propune să promoveze o abordare unitară și integrată a problematicei violentei în familie, asigurându-se o coerență a instrumentării acestor cazuri atât în ceea ce privește victimele copii cât și cele adulte, astfel încât măsurile ce urmează să fie adoptate să asigure atât respectarea drepturilor copiilor cât și a celorlalți membri ai familiei care se ocupă de creșterea și îngrijirea lor.

Astfel, se asigură complementaritatea inițiativelor de a adoptate la nivel național, cum ar fi, spre exemplu, Strategia națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a Planului operațional în perioada 2008 – 2013, precum și Strategia națională pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați și a Planului general de acțiune pentru perioada 2010 – 2012.

Strategia națională de prevenire și combatere a violenței în familie și planul de măsuri aferent vor fi implementate în perioada 2013 - 2017.

Prezentul document a fost elaborat sub coordonarea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în cadrul unui grup de lucru ce a reunit reprezentanți ai principalelor ministere de linie ale caror domeniu are incidență asupra problematicei violentei în familie, precum și ai unor organizații neguvernamentale care și-au manifestat interesul privind implicarea în apariția acestui document.

2. Principalele documente internaționale care stau la baza proiectului de HG

- Charta Națiunilor Unite – 24 octombrie 1945;

- Declarația de la Beijing adoptată în cadrul Conferinței Mondiale asupra Femeilor, septembrie 1995;
- Declarația privind eliminarea violenței împotriva femeilor, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 23 februarie 1994;
- Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW), 1979, și ratificată de România în 1981;
- Recomandarea R(85)4 cu privire la violența în familie;
- Recomandarea R(87)21 privind asistența victimelor și prevenirea victimizării;
- Recomandarea R(90)2 privind măsurile sociale referitoare la violența în familie;
- Recomandarea Consiliului European nr. R (2002)5 privind protecția femeilor contra violenței;
- Rezoluția nr. 61/143 a Adunării Generale a Națiunilor Unite privind intensificarea eforturilor în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor din 19 decembrie 2006;
- Rezoluția Consiliului European nr. R (2007) 1582 "Parlamentele unite în combaterea violenței domestice împotriva femeilor";
- Rezoluția Parlamentului European din 26 noiembrie 2009 referitoare la eliminarea violenței împotriva femeilor (2010/C 285 E/07);
- Rezoluția Parlamentului European din 5 aprilie 2011 referită la prioritățile și structura unui nou cadru al politicii UE de combatere a violenței împotriva femeilor (2010/2209(INI));
- Convenția Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Council of Europe Treaty Series - No. 210/2011).

3. Principalele acte normative interne care stau la baza proiectului de HG

- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie;
- Hotărârea Guvernului nr. 1434/2004, republicată privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1007/2010 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului pentru perioada 2010 – 2012;
- Legea nr. 211/2004 din 27/05/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 292/2011 a asistentei sociale - Capitolul Asistența socială a copilului și a familiei.

4. Schimbări preconizate

Hotărârea de Guvern a cărei aprobare este supusă atenției Guvernului României asigură aplicarea unitară a cadrului legislativ în vigoare în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, de o manieră clară și funcțională.

Reglementările care sunt introduse vizează adoptarea unor măsuri menite să sprijine o aplicabilitate mai eficientă a principiilor și prevede în Legii 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, având în vedere atât elementele de noutate aduse de recente modificări ce au fost aduse acesteia, cât și necesitatea constituirii unui cadru instituțional integrat, și a unor politici și măsuri specifice.

În același timp, prin strategia care va fi aprobată prin prezentul proiect de act normativ se vor crea premisele stabilirii unei colaborări mai clare și mai eficiente între autoritățile administrative cu competențe în materie și societatea civilă în ceea ce privește implementarea politicilor în domeniu prin furnizarea de sprijin și asistență instituțiilor guvernamentale și organizațiilor non guvernamentale.

În cuprinsul strategiei naționale sunt definite o serie de obiective operaționale care se referă la prevenirea și diminuarea fenomenului violenței în familie, protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat, promovarea cooperării intersectoriale pentru eliminarea violenței în familie și susținerea parteneriatului cu societatea civilă în implementarea politicilor în domeniu.

Pe de altă parte obiectivele operaționale incluse în aceasta își propun să asigure premisele reducerii gradului de toleranță față de violență în familie și creșterea eficacității programelor de prevenire prin implementarea sistematică a măsurilor de prevenire. Se dorește, de asemenea, dezvoltarea unor atitudini și comportamente non-violente precum și asigurarea implementării unitare a legislației și îmbunătățirea cadrului legislativ național.

Măsurile cuprinse în Strategia propusă spre aprobare prin prezentul proiect de act normativ vor contribui, în același timp, la întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale în ceea ce privește gestionarea violenței în familie și dezvoltarea unui sistem unitar de servicii sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Directia Protecția Copilului (DPC) din cadrul MMFPS va asigura aplicarea prevederilor prezentului proiect de HG în acord cu prevederile Legii 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie.

În același timp sunt prevăzute și modalitățile prin care se va asigura monitorizarea de specialitate a cazurilor de violență în familie înaintate instituțiilor competente (DGASPC, poliție, spitale, parchete, instanțe de judecată) și responsabilitățile revin fiecărei instituții sau autorități implicate în acest proces.

5. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Proiectul de HG vine în completarea actualului cadru legislativ care reglementează domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie prin introducerea unor măsuri și acțiuni concrete care

sa asigure atât o protecție mai buna victimelor acestui fenomen, cât și o mai buna coordonare și înțelegere a rolului și responsabilităților ce revin fiecărei autorități sau instituții de la nivel central sau local, sau specialistilor acestora care intervin în instrumentarea cazurilor de violență în familie.

Mai mult, prin proiectul de act normativ vor fi promovate o serie de instrumente utile în practica activității celor care intra în contact direct cu victimele și agresorii familiali, dar și celor din alte domenii de activitate precum: asistența socială, justiție, sănătate, educație, administrație, etc.

Actualul proiect de act normativ va oferi în același timp cadrul necesar dezvoltării unui sistem unitar de servicii sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și asigurarea calității acestora, printr-o abordare sensibilă la diferențele culturale, de vârstă și gen, precum și crearea unui sistem informational integrat de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie la nivel național.

Reglementările ce urmează a fi introduse vor fi de natură să întărească atât cadrul legislativ ce reglementează modalitățile concrete prin care se poate interveni în combaterea fenomenului violenței în familie astfel încât pe cale de consecință DGASPC-urile să își poată întări capacitatea de a gestiona această problemă.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații Nu este cazul.

Sectiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						

2. Modificari ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri si servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri si servicii c) bugetul asigurarilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri si servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea cresterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificarilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare.						
7. Alte informatii -						
Sectiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislatiei în vigoare						
1. Proiecte de acte normative suplimentare						
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislatia comunitara în materie Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
3. Decizii ale Curtii Europene de Justitie si alte documente Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
4. Evaluarea conformitatii: Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
<i>Denumirea actului sau documentului comunitar, numarul, data adoptarii si data publicarii</i>	<i>Gradul de conformitate (se conformeaza / nu se conformeaza)</i>			<i>Comentarii</i>		
5. Alte acte normative si sau documente internationale din care decurg angajamente Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
6. Alte informatii.						
Sectiunea a 6-a						
Consultarile efectuate în vederea elaborarii proiectului de act normativ						
Prezentul proiect de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparenta decizionala în administratia publica						

1. Informatii privind procesul de consultare cu organizatiile neguvernamentale, institute de cercetare si alte organisme implicate

Elaborarea acestui proiect de HG a avut la baza un amplu proces de consultare la nivel national, atât la nivel central, prin implicarea si consultarea unor autoritati ale administratiei publice centrale, cât si la nivel judetean, fiind actualizat în conformitate cu cazuistica concreta si reglementarile legislative aparute în acest domeniu.

Au fost, de asemenea, consultate mai multe organizatii neguvernamentale care activeaza în acest domeniu: Institutul European de Sanatate a Reproducerii, Asociatia pentru Libertate si Egalitate de gen – A.L.E.G, Centrul de Dezvoltare Curriculara si Studii de Gen – Centrul FILIA, Asociatia femeilor împotriva Violentei – ARTEMIS.

2. Fundamentarea alegerii organizatiilor cu care a avut loc consultarea precum si a modului în care activitatea acestor organizatii este legata de obiectul proiectului de act normativ

3. Consultarile organizate cu autoritatile administratiei publice locale, în situatia în care proiectul de act normativ are ca obiect activitati ale acestor autoritati, în conditiile Hotarârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autoritatilor administratiei publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

4. Consultarile desfasurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotarârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea ezbatari.

5. Informatii privind avizarea de catre:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Aparare a Tarii
- c) Consiliul Economic si Social
- d) Consiliul Concurentei
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ nu presupune asemenea avizari.

6. Alte informatii Nu este cazul.

Sectiunea a 7-a

Activitati de informare publica privind elaborarea si implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societatii civile cu privire la necesitatea elaborarii proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect .

2. Informarea societatii civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementarii proiectului de act normativ, precum si efectele asupra sanatatii si securitatii cetatenilor sau diversitatii biologice

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect .

3. Alte informatii Nu este cazul.

Sectiunea a 8-a

Masuri de implementare

1. Masurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de catre autoritatile administratiei publice centrale si/sau locale

Monitorizarea si îndrumarea metodologica necesara aplicarii si implementarii adecvate a proiectului de HG pentru aprobarea Strategiei nationale pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei în familie va fi asigurata de MMFPS prin Directia Protectia Copilului.

2. Alte informatii: Nu este cazul.

Fata de cele prezentate mai sus, supunem aprobarii Guvernului prezentul proiect de act normativ

**Ministrul Muncii, Familiei si Protectiei
Sociale**

Mariana CÂMPEANU

AVIZAT,

Vice Prim-Ministru

Ministrul Administratiei si Internelor

Florin GEORGESCU

**Ministrul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si
Sportului**

Mircea DUSA

Ministrul Sanatatii

Vasile CEPOI

Ecaterina ANDRONESCU

Ministrul Justitiei

Mona Maria PIVNICERU

FISA AVIZARE INTERNA

Titlul proiectului de act normativ:

Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violentei în familie.

INITIATOR: **DIRECTIA PROTECTIA COPILULUI**

Directia avizatoare	Nume si prenume /functie	Data avizarii	Observatii	Semnatura
Secretar de Stat	Denisa Oana PATRASCU			
Secretar General	Petru-Radu PAUN-JURA			
Directia Legislatia Muncii	Eduard CORJESCU- director			
Directia Politici Publice si Comunicare	Mihaela KANOVITS - director			
Directia Protectia Copilului	Elena TUDOR – director			